

8 noiembrie 2017

Doamnei Secretar de Stat Oana Iacob, Ministerul Finanțelor Publice
Doamnei Georgeta Toma, Director General, Direcția Legislație

cc: Domnului Ministru Ionuț Mișa, Ministerul Finanțelor Publice

Stimata doamnă Secretar de Stat Iacob,
Stimata doamnă Director Toma,

În urma publicării de către Ministerul Finanțelor Publice a proiectului de **Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal**, vă transmitem în cele ce urmează punctele de vedere ale Coaliției pentru Dezvoltarea României (CDR) cu privire la modificările propuse prin OUG.

Membrii CDR își exprimă îngrijorările cu privire la următoarele aspecte:

- Considerăm că modificările propuse sunt mult prea profunde pentru a fi adoptate printr-o Ordonanță de urgență și ar trebui adoptate de către Parlament, în cadrul unui proces legislativ normal. În coroborare cu principiul predictibilității și stabilității statuat în Codul Fiscal, precum și cu prevederile din Codul Fiscal prin care modificările cotelor sau introducerea unor noi impozite trebuie adoptate cu minimum 6 luni înainte de a intra în vigoare, solicităm în mod respectuos respectarea acestor principii și adoptarea legislativă în regim normal prin Parlament, cu un termen de implementare de minimum 6 luni.
- Din punct de vedere al impactului bugetar, am observat că Nota de Fundamentare menționează un impact net negativ de aproximativ 5 mld. lei în 2018 și între 3 și 4 mld. lei în anii 2019 - 2021. Ca atare, există un sentiment de îngrijorare că execuția bugetară pentru anii financiari 2018 - 2021 va fi influențată în mod negativ și acest lucru poate să nu conducă la o creștere economică sustenabilă în viitor. În aceste condiții, există temerea că încadrarea în ținta de deficit de 3% se va putea face doar prin scăderea/eliminarea investițiilor (lucru efectuat și în 2017 conform datelor publice existente până în prezent cu privire la execuția bugetară), ori prin introducerea potențială a unor noi impozite și taxe, ori prin ambele. Ca atare, cumulat cu anunțarea tuturor măsurilor fiscale prin diverse canale și nu doar prin procesul legislativ comun, se creează un sentiment puternic de incertitudine fiscală.

- Membrii CDR nu consideră oportună transferarea contribuțiilor sociale la angajat din următoarele raționamente: (i) motivația unui asemenea transfer nu a fost comunicată în mod specific, alături de faptul că beneficiile unui asemenea demers nu se regăsesc în impactul bugetar conform Notei de Fundamentare; (ii) creșterea salariilor brute în sectorul privat nu se poate reglementa, iar propunerea de Ordonanță de urgență nu are o asemenea obligativitate; atragem atenția că o asemenea măsură poate conduce la dezechilibre pe piața forței de muncă începând cu 1 ianuarie 2018, datorită unor comportamente ce pot fi diferite între mediul public și cel privat; (iii) implementarea măsurii presupune un efort administrativ considerabil și costisitor, fără a vedea un beneficiu imediat sau pe termen lung al măsurii și, nu în ultimul rând (iv) aceasta este o măsură prin care angajații la nivel personal sunt solidari pentru partea de CASS cu alte categorii de persoane. Susținem o solidaritate socială, dar această solidaritate trebuie efectuată de către Stat, nu de către indivizi, iar rolul activ al Statului presupune tocmai protecția socială a indivizilor vulnerabili.

- Modificările de relaxare fiscală propuse pentru diverse categorii de contribuabili, de exemplu, persoane fizice autorizate, sunt într-adevăr necesare pentru susținerea spiritului antreprenorial din România, însă în lipsa unui studiu aprofundat cu privire la toate efectele potențiale, există și posibilitatea ca o parte dintre măsurile adoptate în trecut să fie anulate, respectiv tocmai cele care au vizat eliminarea utilizării abuzive a acestor structuri pentru a înlocui unele relații de activitate dependentă. Implicit, prin măsurile propuse există riscul să se stimuleze utilizarea acestor structuri alternative de remunerare în locul contractelor de muncă, cu implicațiile bugetare aferente. Din acest considerent, înainte de promovarea acestei măsuri, am aprecia realizarea unui asemenea dialog/studiu.

Punctual, vis-a-vis de proiectul de Ordonanță de urgență, adăugăm următoarele aspecte:

Capitolul Impozit pe profit

a. Implementare ATAD

- Deductibilitatea dobânzilor: în opinia noastră, limita de EUR 200,000 este una foarte joasă (Directiva presupune un prag maxim de EUR 3,000,000), iar această limitare se aplică tuturor categoriilor de împrumuturi, indiferent dacă sunt acordate de persoane nefiliate, bănci sau instituții financiare, cât și dacă sunt acordate de persoane afiliate. Pentru exemplificare, o societate care contractează un împrumut bancar de EUR 5,000,000 la o dobândă de 4%, atinge cheltuieli anuale de EUR 200,000. În cazul în care împrumutul acordat de către o bancă către o societate comercială este de, pentru exemplu, EUR 10,000,000, dobânzile aferente anuale ar fi de EUR 400,000 (la o rată a dobânzii de 4%) cu un impact în nedeductibilitatea dobânzii de EUR 200,000 - ori acest lucru va putea conduce la o frânare și mai mare a investițiilor în România, bineînțeles, cu impact în dezvoltarea sustenabilă a țării. În acest sens, propunem creșterea plafonului la o sumă mai mare, în linie cu prevederile Directivei.

- În privința regulilor legate de societăți controlate străine, taxarea la ieșire, instrumente hibrid, considerăm că nivelul de educație fiscală în România este într-o fază incipientă, iar implementarea acestora într-un termen foarte scurt va crea dificultăți atât la nivelul contribuabililor, cât și al autorităților responsabile. Practic, vorbim de un termen de 4-5 luni de învățare într-o perioadă în care societățile comerciale sunt implicate în: bugetare pentru noul exercițiu financiar, închidere an 2017, situații financiare și evidențe fiscale, ori timpul disponibil pentru un asemenea exercițiu este extrem de scurt.

- Având în vedere cele de mai sus și considerând că Directiva prevede ca implementarea să fie efectuată cel mai târziu până la data de 1 ianuarie 2019, propunem ca termenul de intrare în vigoare a acestor prevederi să fie 1 ianuarie 2019 sau, cel puțin, 1 iulie 2018, respectând cele 6 luni menționate în principiile Codului Fiscal.

b. Propuneri noi de modificare a Codului Fiscal

- În ultimele săptămâni, CDR a solicitat în mod respectuos modificarea Codului Fiscal pentru capitolul Impozit pe Profit, respectiv, Impozitul pe veniturile obținute de nerezidenți, pentru două concepte, ambele fiind legate de clarificarea sau corectarea actului normativ: prima se referă la nediscriminarea în tratamentul aplicabil societăților străine rezidente fiscal în România datorită locului lor de conducere efectivă (în acest moment există discriminări față de societățile comerciale române), iar a doua se referă la clarificarea tratamentului fiscal al împrumutului de acțiuni. Pentru ambele concepte am transmis Ministerului Finanțelor Publice propunerile legislative de modificare. Dacă urmează să se modifice Codul Fiscal prin această Ordonanță de urgență, am aprecia ca și propunerile noastre să fie incluse.

Capitolul Impozitul pe veniturile microîntreprinderilor

- Considerăm necesar să se păstreze caracterul opțional în limita unor criterii cum sunt cele legate de menținerea unui nivel anume al capitalului social pentru categoria de plătitor de impozit pe cifra de afaceri ca microîntreprindere sau ca plătitor de impozit pe profit, o asemenea opțiune fiind benefică în ultima perioadă de timp. În acest moment, în proiectul Ordonanței de urgență se elimină caracterul opțional al impozitului pe cifra de afaceri, eliminare care generează multiple efecte negative.

- În România, 80% dintre companii au cifra de afaceri sub 1 milion EUR, iar activitatea lor ar putea fi afectată în mod negativ din punct de vedere financiar, cu riscurile de rigoare (creșterea numărului de insolvențe, a blocajelor economice în lanț, a șomajului). Societățile comerciale care înregistrează o rată de profit mai mică de aproximativ 6% raportată la cifra de afaceri vor fi nevoite să plătească un impozit mai mare decât în prezent. Din acest considerent, apreciem că un studiu aprofundat ar trebui efectuat pentru a înțelege care este riscul de noi insolvențe pentru aceste societăți, precum și riscul să crească gradul de necolectare a acestor sume suplimentare.

- Eliminarea condiției ca 80% din venituri să fie realizate din alte activități decât cele de consultanță poate conduce la utilizarea acestui concept și în mod abuziv, ca o formă alternativă de remunerare pentru activitățile dependente. În cazul în care se va întâmpla acest lucru, vom avea o concurență fiscală neloială și un potențial impact bugetar negativ. Considerăm că și aceste aspecte ar trebui luate în calcul înainte de promovarea eliminării a acestui criteriu.

- De asemenea, în anumite industrii, acest tip de impozitare nu se pretează, respectiv cele care presupun investiții mari în perioada inițială. Cu titlu de exemplu, regimul fiscal al microîntreprinderilor nu este potrivit specificității activităților economice din industria petrolului și gazelor naturale. Fazele de explorare și dezvoltare sunt etape ale ciclului de producție de hidrocarburi, care presupun investiții semnificative fără însă a genera venituri deoarece nu există încă producție. O parte din cheltuielile efectuate în aceste faze vor fi înregistrate în conformitate cu reglementările contabile aplicabile. Prin urmare, regimul fiscal aplicabil microîntreprinderilor are efectul de a împovăra companiile prin eliminarea posibilității deducerii în anii fiscali următori a pierderilor fiscale înregistrate în anii în care se fac investiții.

Capitolul Contribuții sociale obligatorii

Suplimentar față de aspectele menționate în introducere, adăugăm:

- Transferarea tuturor contribuțiilor sociale în sarcina angajatului va mări salariile brute în condițiile în care angajatorii vor accepta să mute propriile contribuții la angajat. Credem că nu este necesar să evidențiem faptul că există o concurență continuă în cadrul societăților comerciale, în ceea ce privește atragerea de proiecte noi într-o anumită țară, în cazul nostru în România. De aceea, asigurarea unui sistem predictibil și stabil, fără schimbări fundamentale cu termen scurt de implementare, conduce la un grad mai ridicat de confort în procesul decizional pentru alegerea României ca destinație de investiții.

- În cazul în care creșterea salariilor brute nu va fi efectuată, impactul la nivelul salariilor nete va fi evident, iar acest aspect va putea conduce la dezechilibre pe piața forței de muncă. Ori, ținând cont lipsa acută de forță de muncă din România din această perioadă, un asemenea dezechilibru nu este de dorit. Alternativ, pentru păstrarea aceluiași salariu net, în funcție de circumstanțele specifice fiecărui angajator, creșterea salariilor brute va conduce ori către un cost salarial similar celui din prezent, ori la o creștere a acestuia.

- Pentru angajatorii cu condiții de muncă speciale și deosebite, va exista o creștere a costului salarial, contrar intenției de neutralitate a măsurii.

- Atragem atenția cu privire la impactul negativ al noii reglementări asupra angajaților din industria IT, scutiți de impozit pe venit. În cazul acestora, nivelul salariilor nete va fi mai scăzut, având în vedere că acești angajați nu vor câștiga din diferența între cota de impozit

pe venit de 16% și noua cotă de impozit de 10%. Știm că România duce deja lipsă de forță de muncă calificată în acest domeniu. În acest context, nu credem că este cazul să se introducă reglementări fiscale cu impact negativ în industria IT, care s-a dezvoltat și se dezvoltă în continuare în ritm alert. Considerăm că această reglementare va contribui la accentuarea emigrării forței de muncă super-calificată către alte țări.

- Pentru contractele part-time cu un salariu sub un anumit nivel, există posibilitatea ca angajații să ajungă în situația în care suma salariului net să fie mai mică decât suma impozitelor și contribuțiilor sociale; acest aspect va conduce la o presiune și mai mare asupra acestei categorii de angajați.

- Având în vedere cele expuse, membrii CDR nu consideră oportună o asemenea modificare legislativă și consideră că o discuție reală, constructivă, ținând cont de toate argumentele, trebuie să aibă loc înainte de implementarea unui asemenea modificări, pentru înțelegerea tuturor aspectelor aferente. De asemenea, considerăm că o asemenea modificare nu poate fi implementată fără un termen rezonabil de tranziție, i.e. minimum 6 luni după finalizarea tuturor discuțiilor.

Cu deosebită considerație,

Daniel Anghel

Coordonatorul Grupului de lucru pentru Fiscalitate

Coaliția pentru Dezvoltarea României